KURJER WARSZAWSKI.

D. 27. Lipca.— Rok 1849. Piątek. № 194. Jutro, Śgo Innocentego Pap:.

IXty Biuletyn. Wiadomość od Armji Czynnej.

29go Czerwca (11go Lipca), wojska 3go korpusu piechoty przeszły z wsi *Kapolna* do miasta *Gengesz*, z kąd Jenerał-Adjutant *Rüdiger* wyprawił oddział z 2ch secin kozaków, pod dowództwem Fligel-Adjutanta Gwardji Kapitana Hrabiego *Adlerberga*, do *Pesztu*, dla zajęcia tego miasta i połączenia się z wojskami Austrjackiemi.— Główna kwatera i wojska 2go korpusu piechoty, przeszły do *Kapolna*.— 4ty korpus piechoty przeszedł 28go Czerwca do *Bekecz*, a 29go do *Heie Keresztur*.— 29go Czerwca z *Kapolna* wysłano oddział z 2ch szwadronów pułku Ułanów Arcy-Xcia *Alberta*, pod dowództwem Pułkownika *Stankiewicza*, do *Jarok Salam*, dla zebrania wiadomości o nieprzyjacielu w stronie *Szolnoka*.—Wszystkie doniesienia otrzymane o nieprzyjacielu okazują, że *Perczel* i *Wysocki* koncentrują 20,000 ludzi pod *Keczkemet*; że *Peszt* opuszczonym został przez Węgrów, i co chwila spodziewają się w nim przybycia wojsk austrjackich; że *Kossuth* wyjechał z *Pesztu*, jak powiadają, dla tego, że w mieszkańcach tego miasta objawiała się niechęć ku tymczasowemu rządowi.— 30go Czerw: (12go Lipca) 3ci korpus piechoty miał dzień spoczynku.— 2gi korpus piechoty przeszedł do *Kereszend*, a główna kwatera przeniosła się do *Gengesz*.— Dla zasiągnięcia ile być może stanowczych wiadomości o nieprzyjacielu, z *Gengesz* wysłano pułk konno-muzułmański i dywizjon pułku górno-kaukazkiego, pod dowództwem Jenerała-Majora Xcia *Bebutowa*, do *Waitzen*, gdzie miał stanąć na drugi dzień 1/13 Lipca.— Główna kwatera i wojska 3go korpusu piechoty, przeniosły się do *Hatwan*; 2gi korpus piechoty do *Gengesz*.— Od Fligel-Adjutanta Gwardji Kapitana Hrabiego *Adlerberga* otrzymano doniesienie, że zajął *Peszt* bez oporu, i dokonał połączenia z wojskami austrjackiemi przybyłemi do *Budy*.— 2/14 Lipca główna kwatera i wojska 3go korpusu piechoty znajdowały się w *Hatwan*; 2gi korpus piechoty przeszedł do *Gort*.— Od Jenerała-Majora Xcia *Bebutowa*, i jednocześnie przez *Peszt* od Główno-Dowodzącego austrjacką armją Jenerała *Haynau*, odebrano uwiadomienie, że nieprzyjaciel ze wszystkiemi siłami, około 45,000 przy 120 działach, uszedł z pod *Komorna* po lewym brzegu *Dunaju*, koło *Granu*, do *Waitzen*, że podjazdy Xcia *Bebutowa* spotkały przednie czaty nieprzyjacielskie niedaleko *Waitzen*, i że, według zebranych przez niego wiadomości, nieprzyjaciel zamierza przerżnąć się w górne komitaty północnych Węgier.— W skutek tego, drogą wiodącą z *Hatwanu* do *Waitzen*, wyprawiono przednią straż 3go korpusu piechoty, pod wodzą Jenerała-Lejtnanta *Sassa*, złożoną z ośmiu batalionów piechoty i ośmiu szwadronów jazdy; w ślad za nią posunięto i resztę wojsk 3go korpusu piechoty. Jenerałowi-Majorowi Xciu *Bebutowi* polecono: żeby, na przypadek jeżeli nieprzyjaciel naciskać go będzie w przemagającej sile, cofnął się na Jenerała-Lejtnanta *Sassa*. Za wojskami 3go korpusu szedł 2gi korpus piechoty.— Czwartemu korpusowi wówczas kazano wrócić się i zająć *Miszkolc*, ażeby tam na wszelki przypadek przeciąć nieprzyjacielowi drogę ku brzegom *Cisy*.— 3/15 Lipca wojska 3go korpusu piechoty, stosownie do rozporządzenia, miały posunąć się do *Gedello*; tymczasem odebrano od Jenerała-Majora Xcia *Bebutowa* wiadomość, że spotkany przez niego we wsi *Baab* nieprzyjaciel, ciągnie dalej do *Waitzen*. Jenerał-Major *Bebutow* wysłał naprzód 6tą secinę pułku muzułmańskiego, pod dowództwem Kapitana *Eib-Agi*, a sam zaraz uszykował pułk za *Waitzen*, i zaczął powoli cofać się do *Czyfalu*. Nieprzyjaciel ścigał ten pułk do wsi *Gartian*, gdzie się zatrzymał, wyprawiwszy naprzód same tylko forpoczty. W tem nie ponieśliśmy żadnej straty; Węgrzy zaś stracili 5 ludzi w zabitych, a 2ch zabrano im do niewoli.— Jenerał-Adjutant Hrabia *Rüdiger*, odebrawszy doniesienie o tem, rozkazał wesprzeć Jenerała-Majora Xcia *Bebutowa* częścią jazdy, pod dowództwem Jenerała-Lejtnanta Barona *Offenberga*. Nieprzyjaciela znowu wyparto z *Czyfalu* za *Gartian*. W tym czasie nadciągnął z lewego skrzydła Jenerał-Lejtnant Baron *Sass* z jazdą i piechotą od strony *Gedello*, i rozpoczął armatni ogień na nieprzyjaciela. Buntownicy, będąc tu w znacznej sile, i liczną posiadając artylerję, wystawili 60 dział i zaczęli silny ogień, trwający z obu stron przez siedm godzin.— Nieprzyjaciel miał nader silną pozycję, i wszelki attak byłby bezskutecznym aż do przybycia głównych sił. Straciliśmy do 80 ludzi w zabitych i do 120 ludzi w ranionych; między zabitemi znajduje się Podpułkownik *Bykowski* z Aleksopolskiego pułku strzelców, a Fligel-Adjutantowi Cesarza Austrjackiego, Pułkownikowi *Langenau*, kula urwała nogę. Za odebraniem wiadomości o tem, pozostałym wojskom 3go korpusu piechoty rozkazano spieszniej iść do *Gartian*; w ślad za niemi wysłano 2gi korpus piechoty. Za nadejściem nocy rozprawa ustała.— 4/16 Lipca, wojska 3go korpusu piechoty stanęły na przeciw nieprzyjaciela, zajmującego silną pozycję przed *Waitzen*, opartego prawem skrzydłem o *Dunaj*, a lewem ku górom; buntownicy zasłonięci byli nasepem żelaznej drogi, który przedstawiał im długi i silny wał. — 2gi korpus piechoty skupił się w *Gartian*.— Wojska stanęły na pozycji: 7ma dywizja piechoty o północy, 3cia o 7mej godzinie z rana, 4ta o 11tej godzinie z rana, a 5ta doszła do *Gartian* dopiero o w pół do 4tej

po południu.— 3ci korpus piechoty zrobił 42 wersty drogi, a 2gi 50 werst,skutkiem czego attak w tym dniu był niepodobnym. W nocy ustąpiły główne siły nieprzyjaciela.— 5/17 Lipca z rana, kozacy 3go korpusu piechoty rozpoczęli tyraljerkę przed *Waitzen* z nieprzyjacielskiemi flankierami. Dla wzmocnienia ich, posłano pułk ułanów J. C. W. Wielkiego Xcia Konstantego Mikołajewicza, który odpędzając nieprzyjaciela, wdarł się do miasta, i zabrał nieprzyjacielską baterję; ale przyjęty silnym ogniem karabinowym z domów, zmuszonym został do ustąpienia, i jedno tylko działo z liczby zdobytych uwieść ze sobą zdołał. Attak ten pokazał, że główne siły nieprzyjaciela zaczęły wychodzić z *Waitzen* jeszcze w nocy o godz: 11tej, zostawiwszy silną straż tylną przed miastem. Dla tego wszystkie wojska 3go korpusu piechoty ruszyły naprzód; buntownicy wyparci z *Waitzen* spiesznie cofnęli się na nową pozycję, o 2 wersty za miastem, lecz i ztamtąd ich wyparowano i odparto za *Katelin*. Dalsze ściganie poruczonem zostało Jenerałowi Hrabiemu *Rüdigerowi*, który nad wieczorem zapędził nieprzyjaciela do wsi *Szendehely*, gdzie sam na nocleg stanął. Wojskami buntowników dowodził *Görgey*. Strata ich w tym dniu wynosiła 1000 zabranych w niewolę, oprócz zabitych i ranionych. Nadto zabrano im 4ry działa i jeden sztandar. Z naszej strony straciliśmy 6ciu ludzi zabitych a ranionych 35.— 6/18 Lipca Jenerałowi Hrabiemu *Rüdigerowi* rozkazano ścigać za *Görgeyem* ze wszystkiemi siłami do *Watkert*, a prócz tego posłać oddział jazdy do miasta *Balassa-Hiamnat*, i wesprzeć go w potrzebie, częścią piechoty. Dla dowiedzenia się w jakim kierunku buntownicy pójdą od *Balassa*, wyprawiono za nimi na partyzantkę Pułkownika *Chrulewa*, z małym oddziałem.— Domyślać się trzeba, że *Görgey* miał zamiar przejść mimo naszej armji lewym brzegiem *Dunaju*, i połączyć się ze spieszącemi mu na pomoc od *Szolnoka* wojskami *Perczela*. Lecz zatrzymany pod *Waitzen* przez straż przednią Jenerała *Rüdigera*, i ukazaniem się głównych sił naszych, postanowił, jak to poświadczają jednozgodnie wszystkie doniesienia, dostać się przez górne komitaty do *Kaszau*, albo do *Miszkolc*, aby połączyć się za *Cisą*, z *Wysockim* i z *Perczelem*. Dla tego rozkazano wojskom 2go korpusu piechoty ruszyć z *Waitzen* w kierunku do *Gengesz*, dokąd po skończonej pogoni ściągnąć miał także i 3ci korpus piechoty. Straż przednia, z brygady piechoty, brygady jazdy i muzułmańskiego pułku, z artylerją pod dowództwem Jenerała-Lejtnanta Hrabiego *Tołstoja*, wyszła pod *Aszod;* przykazano jej szczególniejszą zwracać uwagę na bezpieczeństwo drogi z *Pesztu* do *Hatwan*, po której szedł nasz tabor obozowy. 1sza brygada 5tej dywizji piechoty weszła do *Czyfalu*. — Główna kwatera i 4ta dywizja piechoty stanęły w *Waitzen*. — Dnia 7/19 Lipca Główna kwatera i 4ta dywizja piechoty przeszły do *Ujfalu*, a 8/20 do wioski *Aszot*.— Jeszcze rano w dniu 8/20 za otrzymaniem wiadomości od Jenerała-Lejtnanta Hr: *Tołstoj*, że nieprzyjaciel zjawił się na prawem naszem skrzydle, Jenerał-Feldmarszałek rozkazał mu, by dla przekonania się o tem, zrobił rekonesans.— O godzinie 3ej po południu, gdy Główna Kwatera przybyła do *Aszot*, słychać tam już było strzały działowe. Xiążę Warszawski natychmiast wyprawił się w tę stronę, i przejechawszy 10 wiorst przekonał się, że brygada 5tej dywizji piechyty i pułk konny muzułmański, które były w przedniej straży, ruszyły już na *Hatwan*, w skutek rozkazu dnia poprzedniego wydanego, a Hr: *Tołstoj* z jazdą regularną stał na przeciw nieprzyjaciela; zaś 1sza brygada 5tej dywizji piechoty, pod dowództwem komenderującego dywizją Jenerała-Lejtnanta *Łabincowa*, spiesznie szła z *Aszot* dla wsparcia oddziału Hrabiego *Tołstoja*. Opierając się na tych wiadomościach, Główno-dowodzący rozkazał i czwartej dywizji piechoty ruszyć natychmiast z *Aszot* na plac bitwy.— Buntownicy szli od *Szolnok* w liczbie 20,000 pod dowództwem *Wysockiego i Perczela*. Ich wojska przodowe, w liczbie przynajmniej 7000 ludzi, pod dowództwem *Dżozefi*, ujrzanemi zostały przez nasze patrole z wioski *Sombok*, gdzie stał dywizjon Charkowskiego pułku ułanów. Dywizjon ten ustępując w zupełnym porządku, naprowadził buntowników na wioskę *Tur*, gdzie stał Jenerał Lejtnant Hr. *Tołstoj* z resztą jazdy przedniej straży. Wysłano natychmiast naprzód pułk huzarów J. C. W. W. Xiężny Ołgi Mikołajewny, ale gdy nasza artylerja szykowała się, buntownicy mając silną jazdę, złożoną, według zeznania jeńców, z 32 szwadronów huzarów, z 14tu działami, śmiało rozpoczęli attak. Tu zaszło gorące starcie jazdy, w czasie którego nadciągnęła kłusem piesza artylerja, zostająca przy wojskach Jenerała Lejt: *Łabincowa;* działaniem tej artylerji i baterji konnej nieprzyjaciel został odparty. Nasze huzary z swej strony wykonali świetny attak, a zjawienie się Jenerała-Lejtnanta *Łabincowa* z piechotą, zmusiło buntowników cofnąć się spiesznie do wioski *Saint-Thomas*.— Ciemność nocy przerwała bitwę. Przednia straż nasza stanęła u wioski *Sombok*, a patrole nasze odkryły forpoczty nieprzyjaciela pod wioską *Tot-Ałmaz*. — W rozprawie z d. 8/20 Lipca, buntownicy stracili jedno zdemontowane działo, i wielu zabitych. Strata z naszej strony bardzo mało znacząca; ale w pułku huzarów J. C. W. W. Xiężny Ołgi Mikołajewny, ranionych zostało cięciami pałaszy 8miu Ober-oficerów, którzy znajdowali się na czele przodowych szwadronów, z tych Major *Golszein* umarł od 13tu otrzymanych ran.— Od Jenerała piechoty *Lüdersa*, otrzymano raport, że po rozprawie pod *Uzon*, i zajęciu *Saint Georgji*, mającem wpływ na cały okręg pułku huzarów i drugiego pułku piechoty Szeklerów, Węgry oddalili się do *Czik-Czered* i *Udwarheli*. Według wiadomości zy-

skanych o głównych siłach *Bema*, część ich oblegała twierdzę *Karlsburg*, reszta zebraną była w *Marosz-Vazarhely*, zkąd, jako z punktu środkowego, *Bem* mógł rzucić się na miasto *Bystrycę*, i atakować Jenerała *Grotenhelma*, albo też do Szeklerlandu i z znacznemi gromadami wtargnąć do okręgu *Kronstadt*. *Bem* wybrał pierwsze, sądząc, że łatwiej się rozprawi z słabszym, ale został rozbitym 15/27 i 16/28 Czer:. — Tymczasem oddział austrjackiego Jenerała *Clam*, który szedł przez wąwóz *Tercburgski* 3ma eszelonami, przybył do *Kronsztadu* 1/13, 2/14 i 3/15 Lipca. Korzystając z przybycia tego oddziału, Jenerał *Lüders* posunął swą straż przednią z wioski *Władein* do *Fogarasz* d. 29 Czer: (11 Lipca), a główne siły z wiosek *Marienburga* i *Saint-Georgji* 3/15 Lipca.— Przednia straż, złożona z8miu bataljonów, 8 szwadronów, 20 dział i 4ry secin kozaków, dowodzona przez Jenerał-Majora *Engelharda*, przeszła w d. 29 Czerwca (11 Lipca) z wioski *Władein* do wioski *Szarkany*, a w d. 30 Czer: (12 Lipca) uderzywszy na nieprzyjaciela pod *Fogarasz*, zajęła w świetny sposób ten punkt most na rzece *Olcie*. Węgrzy w liczbie 800 ludzi z 4ma działami, stali przed miastem, i na drodze wznieśli barykadę. Jenerał *Engelhard* wysłał piechotę z artylerją dla uderzenia z frontu, wyprawił po prawej stronie rzeki *Olty* zawczasu dla obejścia pułk ułanów J. W. Xięcia *Nassauskiego*, z dywizjonem konnej baterji, aby odciąć odwrot nieprzyjacielowi na *Segezwar*, a kozaków do wioski *Betlen* na drodze do *Hermanstadt* w tymże celu. Nieprzyjaciel odparty attakiem z frontu, rzucił się ku *Segeswarowi*, ale zobaczywszy ułanów, zwrócił się na drogę do *Hermanstadu*, i tam spotkał kozaków, którzy natychmiast nań uderzyli. Z 800 ludzi, ze 200 zostało zabitych na miejscu, 400 przeszło wzięto do niewoli, reszta się rozbiegła; dostał się do niewoli dowodzący tym oddziałem Major *Morens*. Zabrano wszystkie 4ry działa, cały obóz z papierami i pieniędzmi. W ufortyfikowanym zamku *Fogarasz* znaleziono rozmaite zapasy w znacznej liczbie. W skutek stosownych rozporządzeń Jenerała *Engelharda*, szybkiego i niespodziewanego attaku o swicie, strata nasza bardzo mała; zabitych 4ch, ranionych 3ch szeregowych.— Od oddziału Jene:-Lejt: *Grotenhelma* otrzymano wiadomość, iż dowiedziawszy się w dniu 3/15 Lipca od mieszkańców wioski *Not Szajo* o zbliżaniu się doń partji buntowników w liczbie 1000 ludzi, mających na celu dostać się do ich oddziału stojącego pod wioską *Seret-Falwa*, Jenerał-Lejt: *Grotenhelm*, by nie pozwolić posiłkom tym złączyć się z głównemi siłami, mając na celu ich rozbicie pojedynczo, wyszedł z pozycji swej 3/15 Lipca przy *Borgo-Russ* w 2ch kolumnach. Jedna z tych kolumn, dowodzona przez Jererała-Majora *Pawłowa*, (3 bataljony piechoty, 2 szwadrony jazdy i 10 dział) miała rozkaz dojść tylko do wioski *Seret Falwa*, i nie zaczynać rozprawy, dopóki nie nadejdzie druga kolumna, która zostając pod osobistem dowództwem Jene: *Grotenhelma* (3 bataljony piechoty, 4 szwadrony jazdy i 10 dział) mając w przedniej straży wojska austrjackie, ruszyła od miasta *Bystrycy* ku wiosce *Bułak*, by zajść nieprzyjacielowi tył i zatamować drogę spodziewanym przezeń posiłkom z wioski *Nad-Szaio*.— Za zjawieniem się przedniej straży tej kolumny, nieprzyjaciel z większą częścią sił swoich zaczął się cofać na *Gałac*, gdzie zająwszy pozycję, rozpoczął ogień z 8miu dział, ale rażony działaniem naszych baterji i postrzegłszy flankowy ruch naszych ułanów, spiesznie odstąpił.— Nie ma wątpliwości, że większa część artylerji buntowników byłaby w naszych rękach, gdyby straszliwa burza z ulewnym deszczem nie pozbawiła zupełnie wojsk naszych sposobności dalszego ścigania, które trzeba było wykonywać po zoranym gruncie i prócz tego pokrytym grząskiem błotem z powodu trzech-dniowej ulewy. Nie bacząc na tę trudność jednak 3ci bataljon pułku *Koływańskiego*, bez przerwy ścigał buntowników, którzy opuścili wioskę *Bałak*, a wszedłszy na tył pozycji nieprzyjaciela, pomiędzy wioskami *Ganina* i *Gałac*, śmiało rzucił się do attaku mając na czele Sztabs-Kapitana *Pedoszenko* i zabrał im dwa działa. W ciągu dalszego ścigania, Sztabs-Kapitan *Pedoszenko* po drugi raz wyprzedziwszy bataljon, śmiało rzucił się w szeregi nieprzyjaciela, schwycił sztandar i z strzelcami którzy za nim pospieszyli, zabrał 12 ludzi do niewoli. — 5/17 Lipca oddział wrócił na dawną pozycję przy mieście *Bystrycy*, zostawiwszy przednią straż w *Hajdendorf*. — Partja buntowników, idąca jako posiłek przez *Nad-Szaio*, usłyszawszy wystrzały, rozsypała się z samego początku rozprawy tak szybko, że wojska wysłane za nią w pogoń nie mogły już jej dognać.— Jenerał-Adjutant Hr: *Rüdiger* 9/21 Lipca doniósł Xięciu Warszawskiemu, że nieprzyjaciel ścigany przez wojska 3go korpusu, opuścił swój obóz; że po drodze spotyka się wiele porzucanej broni, ciągle przyprowadzają ludzi, którzy się rozbiegli po lasach i wszystko dowodzi, że Madziarowie zupełnie są zdezorganizowanemi.

Reskrypt Cesarza Austrjackiego Franciszka Józefa do Jenerała Adjutanta Paniutyna: Jenerale! W bitwach zaszłych w dniach 20 Czer: (2 Lipca) i 29 Czer: (11 Lipca) przy *Acz* i *Komorn*, poruszenia twej dywizji równie umiejętnie zarządzone jak śmiało wykonane w chwili stanowczej, bardzo wiele przyczyniły się do zwycięztw w tych dniach odniesionych. Ciesząc się, że byłem naocznym świadkiem czynów wojennych, któremi w zupełności utrzymałeś dawną sławę oręża Rossyjskiego, nie mogę nie wyrazić, przez godnego ich dowódzcę, mężnym wojskom, które z powodu szczególniejszej przyjaźni CESARZA Wszech Rossji, Mego Najjaśniejszego Sprzymierzeńca, dzielą w tej chwili wraz z moją waleczną armją trudy i niebezpie-

czeństwa wojny, całego podziwienia i wdzięczności, jakie wzbudza we mnie ich wzorowe postępowanie. Z temi uczuciami pozostaję zawsze Wam przychylnym. Na oryginale własnoręcznie podpisano: *Franciszek Józef.*— $^2/_{14}$ Lipca 1849 r., Schönbrunn.

Alexy *Dmitriew*, z lekkiej konnej Ner 6ty baterji 9tej brygady artylerji polowej, w czasie bitwy 29go Czer: (11go Lipca) pod fortecą *Komornem*, zostawionym został na początku rozprawy, z powodu słabości, przy zapasnych lawetach; ale niezadługo poczuwszy się lepiej, poszedł na wyszukanie towarzyszy swoich, i zabłąkawszy w drodze, dostał się do austrjackiej baterji, która w silnym znajdując się ogniu, straciła już wielu obsługujących działa żołnierzy. Spostrzegłszy, że baterji tej zbywa na artylerzystach, Alexy *Dmitriew* uprosił Jenerała austrjackiego *Benedeka* pozwolenie stanąć do dział, należących do jego brygady, a dwa pierwsze strzały, z powierzonego mu 12to-funtowego działa, dane przezeń, tak były celne, że jednym wysadził nieprzyjacielski jaszczyk z amunicją, a drugim zdemontował jedno działo. Jenerał *Benedek* natychmiast dał mu 20 złotych reńskich nagrody i przedstawił go do złotego medalu.

Najjaśniejszy PAN, otrzymawszy doniesienie o tym postępku Alexego *Dmitriewa*, Najwyżej raczył obdarzyć go: znakiem wojennego Orderu i 10cią rublami srebrem.

Pułkownik *Żylej 1szy*, Dowódzca Brygady parkowej 2giej Dywizji artylerji i ruchomego zapasowego parku 5tej artyleryjskiej brygady, przeznaczony został do szczególnych zleceń przy Naczelniku artylerji armji czynnej.

Uwolniony w stopniu Majora, Kapitan bataljonu Petersburgskiego kantonistów wojennych *Sergiejew*, przyjęty został na nowo do służby, w poprzednim stopniu Kapitana, i przeznaczony na etat Kom: Prowiantskiej Intendentury armji czynnej.

Rada Administracyjna, mianowała Administratora Kościoła parafjalnego we wsi *Wydrzynie*, Gub: Warsz:, Xiędza Franciszka *Karpińskiego*, Proboszczem tegoż Kościoła.

Zapis uczniów na rok szkolny $18^{49}/_{50}$ do Gimnazjum Realnego, Szkoły Sztuk pięknych i Szkoły Powiatowej Realnej w Warszawie, rozpocznie się dnia 20 Lipca (1 Sierpnia), i trwać będzie do dnia 29 Lipca (10 Sierpnia) r. b. codziennie, wyjąwszy Niedzielę, od godz: 9tej do 12tej przed południem, z nadmienieniem, że po upływie tego terminu, bez upoważnienia JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, do powyższych Zakładów nikt przyjętym nie będzie.

JJWW. *v. Rochow*, Jenerał wojsk pruskich, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy Dworze Rossyjskim; oraz Paweł *Alexandrow* Jenerał-Major z orszaku J. C. K. Mości, przybyli do Warszawy, pierwszy z Berlina, a drugi z Petersburga.— Wyjechali zaś: Xiążę *Golicyn* i Baron *Nikolai*. Fligel-Adjutanci J. C. K. Mości, oraz Baron *Vitingoff* Pułkownik, do Krakowa.

JW. Hrabina z Potockich *Branicka*, Wdowa po Wielkim Podczaszym Dworu J. C. K. Mości, przybyła z *Drezna* do *Warszawy*.

Zwłoki ś. p. Jenerała Jazdy Alexandra *Rożnieckiego*, zmarłego d. 24go b. m., w wieku lat 78, wystawione zostały na katafalku w Kaplicy przy Kościele XX. *Reformatów;* zkąd odbędzie się exportacja jutro o godz: 6ej po południu.

Wczoraj, po długiej i ciężkiej chorobie, w wieku lat 45, zakończył życie ś. p. Grzegorz *Mączkowski*, Sekretarz JW. Ordynata Hr: *Zamojskiego*. Jutro o godz: 10tej z rana, odbędzie się żałobne Nabożeństwo w Kościele Śgo Jana Bożego; a o godz: 5tej po południu tegoż dnia i z tegoż Kościoła, exportacja zwłok na smętarz Powązkowski; na którą Przyjaciół, Znajomych i Kolegów, zaprasza się.

Jutro u Izraelitów Szabas *Chazon* żałobny; a pojutrze *Tyszebeaw* czyli post spalenia świątyni w *Jerozolimie*.

Według dawnych spostrzeżeń, a nadewszystko najlepszego przewodnika, jakim jest doświadczenie, jeżeli około Śgo Jakóba ciągle deszcze padają, wtedy bywa zwykle wielki niedostatek miodu. Idąc więc za tym a tak pewnym prognostykiem, zdaje się że w tym roku, możemy sobie w zupełności pomyślnego powinszować zbioru, a tem samem i dni miodowych.

(Art: nad:). Jakkolwiek sposób zbierania ziarn manny, bardzo obficie na niektórych łąkach rosnącej, od niepamiętnych czasów już powinien być dostatecznie wszystkim znany; wszelako gdy to nie jest praktykowanem, przeto życzeniem i prośbą jest bardzo wielu osób, ażeby który z pośród szanownych właścicieli ziemskich, powodowany jedynie dobrem ogólnem, raczył za pośrednictwem pisma niniejszego ogłosić, sposób oparty na doświadczeniu, co do zbierania rzeczonej rośliny, i postępowania z nią, celem otrzymania oczyszczonej i zupełnie zdatnej na pokarm. *J. B.*

Dzień 25 z. m. był ostatnim z dni najdłuższych w tym roku, i wynosił godzin 16 minut 32. Następnie skracając się stopniowo, zszedł do godzin 15tu i minut 29; tym sposobem, od chwili dnia najdłuższego do tej pory, ubyło go jedna godzina i minut 3. Ubywanie to odbywać się już będzie kolejno aż do dnia 25 Grudnia, w którym przypada najkrótszy dzień, bo tylko godzin 7 minut 28

Pozyskawszy od lat już kilku pozwolenie Władzy szkolnej do utrzymywania Uczniów szkół Rządowych na stole i stancji, mam zaszczyt polecić się względom Szano: Rodziców i Opiekunów uczącej się młodzieży. Uczniowie u mnie stojący, oprócz pomocy we wszystkich przedmiotach w tutejszych Gimnazjach wykłada-

nych, pobierają lekcje prywatne w językach francuzkim i niemieckim, oraz ciągłą konwersację w tychże. Za ścisły dozór, jak równie moralne i troskliwe pod każdym względem prowadzenie powierzonej mi młodzieży, najsumienniej zaręczyć mogę. Mieszkam przy ul: Nowy-Świat w pałacu dawniej Branickich Nr 1245, w korpusie na 1m piętrze.— Ludwik *Gravin.*

Zatrzymaną u podejrzanej osoby tabakierkę z rogu bawolego, oraz chusteczkę białą batystową ze szlakami potrójnemi, i Sakiewkę jedwabną szafirową z kółkami z kości słoniowej, można po udowodnieniu własności, odebrać w Biórze Policji M. Warszawy w Wydziale Indagacyjnym.

Karol *Marks* czeladnik pilnikarski, lat 24 liczący, przez powieszenie się pod strychem w domu Nro 1013 przy ulicy Krochmalnej, odebrał sobie życie.

Zamiast sukien, Damy w *Paryżu* noszą teraz spódniczki ozdobione wolantami, a do nich rodzaj krótkich kaftaniczków czyli kacawajek do talji skrojonych, a na piersiach tyle tylko otwartych, ile tego wymaga potrzeba okazania szmizetki.

Dzienniki całoroczne i półroczne dla Szkół Rządowych i Instytutów naukowych prywatnych, oraz ramki do Dagereotypów różnej wielkości, przysposobione zostały w Litografji Teofila *Kosińskiego*, przy ulicy Długiej N° 585, w Hotelu Polskim.

Sklep Pana S. *Fordona* za Żelazną Bramą wprost Gościnnego Dworu, znowu wzbogacony został nowostką, dla Dam bardzo przyjemną. Są to wzory z robotą poczętą na hafty, stanowić mogące umbrelki przed świece, lub ozdoby zwyczajne do ram, prawdziwe paryzkie, wyobrażające pejzażyki, gruppy, i t. d.; niemniej podobne prace już ukończone z rzadkim gustem co do doboru kolorów i zachwycającego uroku. Do tegoż sklepu nadeszły także bardzo piękne wyroby alabastrowe, porcelanowe, mianowicie prześliczne wazony.

Mam honor zawiadomić Prześ: Publiczność, iż plombuję teraz zęby zepsute, bez żadnego bolu, nowo wynalezioną massą (gutta percha), która prawie zastępuje złoto, platynę i wszelkie kity, a to bardzo tanim kosztem. Wyrabiam podniebienia sztuczne, których platy również są z gutta percha, i nadzwyczaj tanie. Uskuteczniam wszelkie operacje dentystyczne, oraz wprawiam zęby sztuczne podług najnowszej metody, po cenach wszystkim przystępnych.— Dziełka przezemnie wydanego: »Nieomylne środki ochronienia się od bolu zębów, oraz utrzymania ich w zdrowiu i piękności aż do najpóźniejszego wieku", można nabyć we wszystkich znaczniejszych Księgarniach, oraz w mieszkaniu mojem w pałacu Hr: *Uruskich*, przy ul: Krak:-Przedm: Nro 393*b*.— Alex: *Elsner*, wolno-prak: Dentysta.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani: po Balecie *Djabeł Kulawy*, Pani *Turczynowicz* i Panna Anna *Straus* po 6-kroć, Panna *Damse* 3-kroć, Panna *Żarnowiecka*, oraz PP. *Meunier* i *Kwiatkowski*.

W dniu 16 b. m. jako w rocznicę śmierci ś. p. Jana *Rusieckiego*, Naczelnika Banku, a następnie Komisarza Królewskiego przy b. Dyrekcji Kolei żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, w dobrach dziedzicznych Pawłowicach, w tamtejszym Kościele parafjalnym, gdzie zwłoki Nieboszczyka, na wieczny spoczynek w grobie familijnym są złożone, odbyło się żałobne Nabożeństwo w obec Rodziny, Przyjaciół i nader licznego Duchowieństwa. Mszę Stą celebrował W. X. Kanonik *Skowroński*, Proboszcz Sochaczewski.

Kto zwiedzi *Częstochowę*, niech dla wytchnienia po długiej pielgrzymce, wstąpi do ogrodu P. J. *Ferencowicza*, tuż na lewej spadzistości *Jasnej Góry* od strony Kościoła. Od lat już wielu znany ten zakład, bo P. *Ferencowicz* dbały o swą siedzibę obywatelską, z każdym rokiem dodaje doń upiększeń, i mimo skalistego gruntu miejscowości, nieustannemi trudami doprowadził ogród swój do stanu, którym mógłby poszczycić się i w najcelniejszych stolicach. Jest to czarująca kolonja kwiatów, pośród cienistego gaju drzew owocowych i dzikich, przerzynanego pięknemi chodnikami i altanami, a każdy szczegół, prawie każdą roślinkę szanowny właściciel sam urządził, zaszczepił i wypielęgnował. W sklepie zaś korzennym Pana *Ferencowicza* dostać można i przekąsek i posiłku, a co najważniejsze, i butelkę wybornego starego węgrzyna, a wszystko to jednak po cenach najumiarkowańszych.

Niżej podpisana Ochmistrzyni Szkoły wyższej żeńskiej w *Rawie*, zawiadamia Sza: Rodziców i Opiekunów, iż z dniem 1 Sierpnia r. b. za przybraniem w pomoc Nauczycieli Szkoły Powiatowej i Guwernantki wykwalifikowanej w Instytucie kierunkowi memu powierzonym, nauki rozpoczęte zostaną. — Bronisława *Plichta*.

Anglja.— Z *Londynu* donoszą, że Xżę *Metternich* mocno zachorował w *Brighton*.

Austrja. *Wiedeń* 21go Lipca.— Twierdzą tutaj że Cesarz w d. 18 Sierp:, jako w rocznicę swych urodzin, ogłosi amnestję dla wszystkich, z powodu wypadków październikowych w *Wiedniu*, skazanych na rok więzienia; rozleglejsza zaś zupełna amnestja nastąpi dopiero po uspokojeniu *Węgier*.— Hr. *de Molina* (Don Karlos) przybył z całym swym dworem do *Schenbrunn*, i obiadował u Cesarza. — Minister Dr. *Bach* został stanowczo mianowany Ministrem spraw wew: i otrzymał wielki Krzyż orderu Leopolda.— Feldzeugmeister *v. Welden* przybył tutaj, i wkrótce podobno obejmie na nowo urząd Gubernatora cywilnego i wojskowego miasta *Wiednia*. — Arystokracja pieniężna stara się podnieść kurs srebra, i od dwóch dni to jej się udaje; chce ona w ten sposób zmusić Ministra skarbu do rychłego zawarcia nowej pożyczki.— Xżę *Windischgraetz* przybył tutaj, i był obecnym amputacji swego syna Xcia *Fryderyka*, któremu kula nogę strzaskała.— Wiadomości z pod *Wenecji* nie są zado-

walające, gorączki lagun coraz więcej się szerzą, tak że dziś 10,000 ludzi w szpitalach leży; niektóre pułki zupełnie nie istnieją, jak np. 2gi bataljon strzelców *Styryjskich*, 7my bataljon strzelców i pułk piechoty Xcia *Emila*. Oblężenie *Wenecji* zamieniono już w ścisłą blokadę.— Według wiadomości z *Medyolanu*, ma ją nadzieję, że pokój z *Sardynją* znowu przyjdzie do skutku, gdyż pełnomocnicy Sardyńscy już tam przybyli. — Feldzeugmejster *Hess* przybył już dnia 20go bieżącego miesiąca do *Preszburga*. Feldzeugmejster *Hess*, był dotąd Szefem sztabu armji Hr. *Radeckiego*, i układał plany wojny z *Piemontem*. — Z *Pragi* donoszą, że nowy pobór 19,000 rekrutów z *Czech*, wkrótce rozpoczętym zostanie. — W Czechach troskliwie wyszukują listów byłych Deputowanych na sejmie w *Kremsier*, zwłaszcza Pana *Rieger*, i przesyłają do Komisji śledczej, chcąc tych Deputowanych pociągnąć do odpowiedzialności; w zamku Pragskim siedzi 73ch aresztowanych o przestępstwa polityczne; wyroki zapadają nie tylko za tegoroczne, ale i za przeszłoroczne przekroczenia.

Francja. Paryż 20go Lipca. — Dziś krążyła tu wieść, iż rząd otrzymał wiadomość, że w *Rzymie* objawił się ruch na rzecz Papieża; ludność pospieszyła do Kościołów, gdzie śpiewano Te Deum, a następnie wysłano deputację do *Gaety*, z prośbą, by Papież powrócić raczył. — Na miejsce Admirała *Baudin*, Dowódzcą floty morza śródziemnego został mianowanym Admirał *Perceval Deschenes*. — Zgromadzenie zajmowało się petycjami, w całych rozprawach nie było nic ciekawego; Minister wojny przyrzekł przedstawić wniosek o położeniu Pod ficerów w armji. — Od kilku dni wiele mówią o planach pewnego stronnictwa, by we Francji dyktaturę zaprowadzić; jedni chcą tego dokonać zmianami w ustawie, drudzy pragną wprost zdążać do celu; duszą tej konspiracji ma być pewien od dawna znany mąż stanu. — Xżę *Canino* nie był zatrzymanym, ale że paszport jego nie był w porządku, dla tego chwilę zabawił się w *Orleanie*, poczem odjechał do *Hawru*. — Deputowany *Commissaire*, ostatni z trzech Podoficerów przysłanych do Zgromadzenia, został aresztowanym w *Saverre*, dokąd za nim telegrafem ten rozkaz posłano. — Jutro rozpoczynają się rozprawy nad projektem do prawa o prassie. — Pan *Guizot* z wielkiem uszanowaniem przyjmowanym był w *Hawrze*, wiele osób znakomitych odwiedzało g ; podstarzał się nieco, ale jest jeszcze pełen siły. — P. *Delessert* wyprawionym został do *Rzymu* dla urządzenia tam administracji cywilnej.— Przyszłe prawo o prassie, będzie surowszem jak prawa podobne za restauracji.

Hiszpanja. — *Kortezy* zamknięto w dniu 14 Lipca.— W skutek amnestji wróciło 2700 wychodzców.

Niemcy.— Pomiędzy Xięciem *Pruskim* a Xięciem *Wittgenstein* Ministrem w *Frankforcie*, zamienioną została dość ważna korespondencja; Minister ofiarował Xięciu pomoc Austrjaków, Xiążę odmówił stanowczo; Minister zaś zastrzegł następnie prawo władzy centralnej, co do rozporządzenia wojskami Niemiec, stosownie do swej woli. Wiadomo, że Prussy uważają, zwłaszcza co do kwestji *Szleswigskiej*, władzę centralną za nieistniejącą *de facto*.— Prussy prowadzą układy z Austrją, w celu urządzenia stosunków niemieckich; projektują, by Austrja pozwoliła na ustanowienie państwa związkowego, któreby z nią zawarło związek zaczepny i odporny z jedną reprezentacją zagraniczną; oprócz tego, pragną kongresu monarchów Niemieckich. — Z *Monachjum* donoszą, że Król ciągle pracuje nad rozwinięciem polityki państw południowych Niemiec, i że zamierza zwołać do *Regensburga* w tym celu kongres, na zasadzie prawa wyborczego frankforckiego; idzie tylko o przychylenie się Austrji.— Mówią także, iż południowe rządy Niemiec zaprotestują przeciw zawieszeniu broni z Danją, że wojnę tę dalej prowadzić zechcą, i że dowództwo wojsk otrzyma Xiążę *Luitpold* bawarski. — Wojska bawarskie dowodzone przez Jenerała *Flottow*, musiały się usunąć z *Baden* na skutek energicznej reklamacji Xcia *Pruskiego*. Dwór bawarski w skutek tego odwołał swych Oficerów i bataljon strzelców, które dotąd należały do korpusu Jenerała *v. Peucker*. — Król *Saski* w dniu 20 b. m. po raz pierwszy po wypadkach majowych niespodzianie odwiedził *Drezno*; bawił tylko kilka godzin. — W *Saxonji* w skutek wypadków krajowych, wielu urzędników ma otrzymać dymisję. — Spodziewają się w *Saxonji* podwyższenia podatków.— Z pod *Rastadt* nic nowego; w dniu 18m b. m. zatoczyli oblegający działa na baterje, bez żadnej przeszkody ze strony oblężonych. — Wszystkie wojska niemieckie w *Jutlandji* i w *Sundewitt* otrzymały rozkaz w dniu 19m b. m. do wstrzymania się od kroków nieprzyjacielskich przeciw duńczykom. — Król *Hanowerski* już odwołał podobobno swe wojska z *Szleswiga*, inne wojska niemieckie gotują się także do powrotu, a nawet bawarski dowódca miał już zawrzeć kontrakt z dyrekcją kolei żelaznej, co do przewozu jego dywizji przez *Wittenberg*.

Prussy. — Podobno z powodu odbytych już wyborów, stan oblężenia *Berlina* i innych miast zniesionym zostanie, tylko w *Poznaniu* utrzymanym będzie. Pomiędzy kandydatami do przyszłej izby, znajduje się Xżę *Pruski* i Jenerał *Wrangel*.— Jenerał *de Lamoriciere* przybył do *Stettina*, i parostatkiem *Władimir* odpłynął do *Petersburga*.— Wszyscy zgadzają się, że zadanie przyszłej izby, która ma przejrzeć ustawę, budżet i prawa organiczne już wydane, zatwierdzić i nowe ułożyć, jest nader trudnem. — Ubolewają, że wmięszanie się *Austrji* i *Bawarji* do spraw badeńskich, powikłało mocno stosunki południowych Niemiec.

Szwajcarja. — Władza związkowa poleciła, by oddalono z Szwajcarji politycznych i wojskowych naczel-

ników powstania w Wielkiem Xięztwie *Badeńskiem*, a mianowicie PP. *Goegg*, *Struve*, *Brentano*, *Werner*, *Sigel*, *Doll*. — Powstańcy *bawarscy* wracają do kraju częściowo, ale zdaje się, że układy prowadzone o powrót badeńskich powstańców, niedoprowadziły do żadnego skutku.

Włochy. — Rząd francuzki otrzymał w dniu 20m z. m. następną *depeszę telegraficzną*: »*Rzym* 16go w południe: Jenerał *Oudinot* do Ministra wojny: Wczoraj proklamowano powrót władzy Papieżkiej pośród okrzyków licznie zebranego ludu. W Kościele Śgo Piotra, na podziękowanie Niebu za ten wypadek, odśpiewano Te Deum. Z każdym dniem wzrasta spokojność i zaufanie. Pomiędzy naszemi żołnierzami a ludnością panuje najzupełniejsza harmonja." — Na kilka dni przed tą restauracją, Pan *Oudinot* mianował kilku wysokich urzędników; oprócz już doniesionych, ofiarowano Panu *Rossi* ministerjum spraw wewnętrznych, a Hrabiemu *Mamiani* spraw zagranicznych; ten jednak nie przyjął, oddano je więc Xiędzu *Corboli*; ta ostatnia nominacja niezostała jeszcze ogłoszoną. Pan *Oudinot* nazywa nowo-mianowanych, tylko Komisarzami nadzwyczajnemi, ale włoskie dzienniki nazywają ich Ministrami. — Ponieważ Jenerał *Oudinot* oświadczył pewnej deputacji rzymskiej, że tylko armja i duchowieństwo mogą społeczność ocalić, przeto wnioskują ztąd że Francja dawny system rządu duchownego w Rzymie utrzyma. — Konsul *Sardyński* w Rzymie otrzymał polecenie, by we wszystkich kwestjach *Rzymu* dotyczących, działał zgodnie z angielskim Konsulem. — 30stu byłym reprezentantom rozkazano *Rzym* opuścić w 24 godzin; wolno im jednak mieszkać o 35 mil od *Rzymu*. — *Mazzini* chce wrócić do *Rzymu* jako Wice-Konsul angielski. — Wszystko dowodzi, że powrót Papieża do *Rzymu* będzie bezwarunkowy, i że *Austrja* równie jak *Francja* na to przystały; Austrjacy po legacjach, wszędzie przywracają dawną władzę duchowieństwa. — Konsul Stanów Zjednoczonych w którego mieszkaniu, nie zważając na flagę, szukano osób podejrzanych i nawet jego żonę znieważono, po założeniu protestacji, *Rzym* opuścił. — Królowa *Hiszpańska* chce dać Papieżowi gwardję z Hiszpanów złożoną, ponieważ na Szwajcarów liczyć nie można; Francja temu sprzeciwia się i sama chce strzedz Papieża. Z tego powodu poróżnili się w *Gaeta* Poseł hiszpański, *Martinez de la Rosa*, z francuzkim P. *d'Harcourt*; a wojskom hiszpańskim polecono zbliżyć się do *Rzymu*. — Jenerał *Oudinot* przyjmował także Kardynała *Castracane*, który przybył z *Gaeta* i uwolnił z więzienia Kardynała *Fosti*, pozbawionego od czterech miesięcy wolności. — Wojska rzymskie które poddały się Jenerałowi *Oudinot*, liczą tylko 1000 ludzi. — Z *Gaeta* w dniu 9 b. m. przybyli: Kardynał *Piccolomini* i Margrabia *Sacchetti*, pierwszy Szambelan Papieża. — Municypalność *Rzymu* postanowiła nałożyć podatek pogłównego dla wsparcia rodzin żołnierzy, którzy padli przy obronie *Rzymu*. — Jenerał *Oudinot* i jego sztab, uczęszczają troskliwie na obrządki religijne. — W *Rzymie* spokojność panuje, ale wojsko otrzymało rozkazy energiczne co do odparcia wszelkich zniewag. — Z *Neapolu* donoszą, że brat Króla *Neapolitańskiego*, Hr: *Trapani*, zaręczonym został z córką W. Xcia *Toskańskiego*. — Z *Turynu* pod dniem 16 Lipca donoszą, że dotąd wybory wypadają konserwatystowsko, Pan *Gioberti* został wybranym. — Listy z *Padwy* z 16go b m. mówią, że *Wenecja* przyjęła korzystne warunki ofiarowane jej przez Hr: *Radeckiego*, a listy z *Treviso* z 17 b. m. donoszą, że je odrzuciła stanowczo.

Rozmaitości. — Tylekroć razy wspomnieliśmy już o zaginionym żeglarzu angielskim Sir Dżon *Franklinie*; teraz więc dodajemy zebrane o tem szczegóły: Sir Dżon *Franklin* odbił od brzegów Anglji w roku 1845 w miesiącu Maju. Wyprawa jego składała się z 2ch okrętów Jej Krol: Mości Wielkiej Brytanji, *Erebus* i *Terror*; a zamiarem jego było przepłynienie poniżej brzegami Ameryki północnej, od Zatoki *Lankastra* do *Beringa*. Wyprawa ta poraz ostatni widzianą była w miesiącu Sierpniu 1845, przy wejściu do Zatoki *Lankastra*, i od tej pory nie powzięto już o niej żadnego śladu. Lubo zaopatrzeni byli na lat cztery w żywność, jednak już 5ty rok mija, jak żadnej nie dają wiadomości o sobie. W roku 1848, w miesiącu Lipcu, Sir Dżems *Ross*, sławny z odbytych około świata podróży morskich, wysłany był z dwoma okrętami *Entreprise* i *Investigator*, za powziętym śladem, dla odszukania *Franklina*; ale niezbyt dawno nadesłał wiadomość, że zbyt późno stanął u celu przeznaczenia swego, aby jeszcze w tym roku mógł przedsięwziąść jakąkolwiek dalszą podróż przed zimą. Z tego więc powodu, urządzają jeszcze jeden statek, dla dostawienia Kapitanowi *Ross* sposobności do odbycia niebezpiecznych poszukiwań, po tych wszystkich zatokach i wyspach, pomiędzy któremi mogłaby pomieniona wyprawa być zatrzymaną. Jeżeli to stało się na wyspach *Pary*, to jest nadzieja wyszukania i zbawienia osady. Ale być może, a co jest bardzo podobnem do prawdy, że Kapitan *Franklin* zapuściwszy się za nadto w głąb tychże wysp i zatok, nie mógł już zamierzoną poprzednio drogą kierować się ku zatoce *Beringa*, a tym sposobem mógł zostać tak dalece zapędzony na *Ocean* polarny, iż obecnie może się znajdować albo przy brzegach *Azyatyckiej Syberji*, albo w bliskości *Nowej Ziemi*. Małżonka więc zaginionego Kapitana *Franklina*, wyznaczyła 2000 funt: szterl: nagrody, za udzielenie wiadomości o jej mężu, lub udzielenie mu pomocy przy wspomnionych brzegach, a razem upraszała Rząd *Cesarsko-Rossyjski*, o wydanie rozporządzeń niektórym z swej floty okrętom, do poszukiwań tej nieszczęśliwej wyprawy. — Na pewnej scenie grał Artysta starego ojca, i roli nic a nic nie umiał. Jeden z Publiczności rzekł do dru-

giego: »Ach jak on doskonale gra starca.” »Ej gdzież tam, odpowie drugi, czyż Pan nie widzisz, że roli nie umie.” »Właśnie dla tego gra doskonale, bo starcy zazwyczaj pamięć tracą.”

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Arends Ferd: Kup: z Torunia nr 613; Alexiejewski Piotr Porucz: z Dynaburga nr 608; Bogusławski Marcin Oby: z Brześcia Litew: nr 2668; Dunin Boles: Oby: z Tur nr 476; Falkowski Sztabs-Lek: z Moskwy nr 625; Hurtig Henr: Księgarz z Kalisza nr 483; Jelski Leon Oby: z Radomia nr 634; Komirowscy Józ: i Mich: Oby: z Wąsowa nr 476; Kowalski Ign: Profe: z Kalisza nr 463; Łubieński Fel: Hr. z Pokrzywnicy nr 1066; Niegowski Konst: Lek: z Petersburga nr 476; Norow Rotm: z Wilna nr 625; Neufeld Salom: Kup: z Berlina nr 1574; Pelikan Wikt: Dokt: z Petersb: nr 476; X. Radosiewicz Jan Pleban z Olechowa nr 2673; Szawernowski Piotr Ober-Audytor, i Wasilew Piotr Podpułk: z Dynaburga nr 608; Wiśniewski Fel: Naczel: Pow: z Przasnysza nr 603; Zieliński Piotr Oby: z Zyczyna nr 389.

DONIESIENIA.

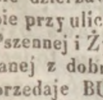
Michał *Putz*, Przełożony Pensji wyższej męzkiej o 3ch klassach, w Warszawie przy ulicy Miodowej w pałacu Kochanowskich Nro 484, zawiadamia Rodziców i Opiekunów, iż w jego Pensji kurs nauk na rok szkolny 18⁴⁹/₅₀, rozpocznie się z początkiem miesiąca Sierpnia r. b.

Na żądanie exekutorów testamentowych i z mocy upoważnienia JW. Prezesa Tryb: Cyw: Gub: Warsz: w Warszawie, d. 12/24 Lipca r. b. za Nr 6730 wydanego, odbywać się będzie w dniu 23 Lipca (4 Sierpnia) i następnych r. b., zawsze o godz: 8 z rana, sprzedaż przez publiczną licytację pozostałych Ruchomości po ś. p. Teodorze Szerszonowiczu, a mianowicie: Bielizny, Garderoby i Pościeli, Mebli, Bryk, Wozów, Zaprzęgów, Sprzętów gospodarskich, Zboża różnego gatunku, Krów, Koni, Tryków, i innych przedmiotów, a to w Folwarku Płomieniec, do dóbr Łukowiec, w Okr: Siennickim Gub: Warsz: położonych, należącym, o dwie mile od miasta Okręgowego Siennicy.— Fr: *Rugiewicz*, R.

Niżej podpisany mam zaszczyt donieść Prześwi: Publiczności, mianowicie Szanownym Osobom tyczeć się to mogących, iż przy ulicy Grzybowskiej pod Nrem 1057, w Młynie dawniej pod firmą W. Karola Klawe, a obecnie dzierżawionego przezemnie, oraz od 2ch lat istniejącym Sklepie przy ulicy Wielkiej wprost Śliskiej, dostać będzie można MĄKI Pszennej i Żytniej w różnych gatunkach, jak najdelikatniej wymielanej z dobrego zboża. Również, w powyższych Zakładach wyprzedaje BUŁKI, CHLEB Pszenny i Żytni własnego wypieku; OMIECINY, OTRĘBY pszenne i żytnie, a to wszystko po cenie jak najumiarkowańszej; za dobroć Mąki wypieku zaręczam; pochlebiam sobie, że Szanowne Osoby raczą zaszczycić mnie tem zaufaniem, jakie niegdyś w W. Klawe pokładali.— Pod powyższym Nrem od Śgo Michała jest LOKAL składający się z pięciu POKOI na piętrze, z Kuchnią, Piwnicą, Drwalnią, Wozownią i Stajnią na 8 lub 12 koni, oraz inne Lokale pomniejsze razem lub częściowo do wynajęcia. Wiadomość powziąść można w Składzie Mąki.

K. *Müller*.

Ktoby miał **DOM** do wydzierżawienia przy jednej z pryncypalniejszych ulic Warszawy, raczy zgłosić się lub nadesłać adres do Handlu S. *Szupieniewicz*, przy ul: Miodowej N⁰ 484, w pałacu Kochanowskiego, gdzie jest do sprzedania **POWOZ** zwany *Steinkellerką*, zupełnie w dobrym i świeżym stanie, za cenę bardzo umiarkowaną, i Summa **8000** Zł. do ulokowania na hypotekę.

Przed kilku dniami zagubionemi zostały DOWODY, przez Urząd Konsumcyjny M. Warszawy, na imie podpisanego wydane, w liczbie sztuk 14 razem, z tych 11 sztuk Kwitów Depozytowych, na kredytowane podatki od Okowity, jako to:

za Nr 67	Kwitarjusza z d. 16	Kwietnia	r. b.	na Rsr.	257 k. 51.
» Nr 65	ditto	ditto	ditto	»	457 k. 43
» Nr 124	ditto	30	ditto	»	229 k. 39½.
» Nr 143/236	ditto	2 Maja		»	507 k. 92½.
» Nr 279	ditto	11	ditto	»	451 k. 40.
» Nr 311	ditto	18	ditto	»	241 k. 50.
» Nr 333	ditto	23	ditto	»	626 k. 93½.
» Nr 363	ditto	30	ditto	»	529 k. 78½.
» Nr 382	ditto	1 Czerwca		»	373 k. 67.
» Nr 470	ditto	20	ditto	»	554 k 90.
» Nr 8	ditto	2 Lipca		»	626 k. 98;

oraz 3 Kwity na złożoną Okowitę w Składach Rządowych przy Urzędzie Konsumcyjnym M. Warszawy znajdujących się; również na imie podpisanego wystawione, jako to: *a*, pod Nr 209 Kwitarjusza z d. 16/2 49 na Okowity garncy 1217¼: *b*, pod Nr 273 z d. 16 Lutego r. b. na garncy 1027; *c*, pod Nr 377 Kwit, z d. 1 Czerw: r. b. na wiader 1232⁶/₁₀. Łaskawy Znalazca raczy takowe oddać do Składu Wódek i Likworów przy ul: Leszno i Przejazd, za stosowną nagrodą.— Mojzesz *Eiger*, Składnik.

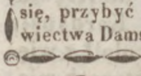
Osrzegam niniejszym, ażeby nikt pod jakim bądź pozorem, i na czyje bądź zaręczenie zgoła, w żadnym przypadku, bez mego osobistego wpływu, nikomu bez wyjątku na moją jaką bądź odpowiedzialność, żadnych wartości, ani pieniędzy niekredytował; inaczej sam sobie winę przypisze, że prawo do poszukiwania swej wierzytelności utraci.— Warszawa d. 14/26 Lipca 1849 r.— Wdowa po Jene: Lejt:, Baronowa Katarzyna *Rosen*.

FURGON jest do zbycia skórą kryty, z dwoma skrzynkami drewnianemi do rzeczy, używany lecz w dobrym stanie, mocno i trwale zbudowany, do podróży zdatny. Wiadomość w domu przy ulicy Solnej pod Nr 816, u właścicielki domu.

Kilka MAMEK (między niemi znajdują się wiejskie), zdrowych, młodych, z swieżym pokarmem, życzą przyjąć takież obowiązki, w jakich zacnych domach. Bliższą wiadomość powziąść można pod Nr 340 w rynku Nowego Miasta, u Pani T. S. Akuszerki.

UWIADOMIENIE DLA DAM.— Odwołując się do poprzednich ogłoszeń moich, mam honor zawiadomić Szan: Panie, że mając dostateczne zatrudnienie, i otrzymując wielokrotne wezwania, postanowiłem pobyt mój na czas niejaki w mieście tutejszem przedłużyć, i mojej nauki brania miary, przykrawywania i w ogóle wszystkiego co się dotycze roboty Sukien Damskich, podług wszelkich mód, i wedle nowo przezemnie wynalezionego, bardzo dokładnego, i łatwo zrozumieć się dającego sposobu, opartego na wyrachowaniu, udzielać. Upraszam więc najuprzejmiej Szan: Damy, które życzą nauczyć się tej równie dogodnej jak i do pojęcia łatwej metody, iżby adresa swoje nadsyłać raczyły, do domu pod Nr 581 przy ulicy Długiej, wprost Potkańskiego, na 1sze piętro, gdzie jest mieszkanie moje, a stosownie do oznaczonego mi czasu dla bliższego porozumienia się, przybyć nieomieszkam.— Juljan *Aszer*, Nauczyciel Krawiectwa Damskiego, z Pruss.

Są do nabycia dwie KLACZE skaro-gniade, kareciane, młode, zdrowe i w zaprzęgu dobrze ujeżdżone. Wiadomość u właściciela w Hotelu Gerlacha pod Nr 18.

Dziś rano ciepła stopni 13. Wczoraj w południe 20.

TEATR WIELKI. Jutro, pierwszy raz nowa Opera *Haidée*.

w Druk: Kurjera Warsz:.— Wolno drukować. Warszawa d. 15 (27) Lipca 1849.— Starszy Cenzor L. T.-*Tripplin*.